

Освітній проект з теми
«РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ
В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА»

Актуальність дослідження. Нове українське суспільство спонукає до пошуку нових способів розв'язання актуальних проблем через розкриття резервів інтелектуального і творчого потенціалу особистості. Інтелектуальна праця є не тільки вирішальним фактором соціально-економічного і культурного розвитку держави, а й ефективним засобом гармонійного розвитку людини, її духовного, морального, матеріального та фізичного вдосконалення.

Пошук здібних та обдарованих дітей з дошкільного віку, створення умов для інтелектуального, творчого, соціального та емоційного розвитку учнів, сприяння формуванню якостей, необхідних для результативної розумової праці, творчості й успішного самоствердження в житті, – основні педагогічні завдання, зумовлені новими соціальними вимогами, відповідними стратегічними змінами в розвитку освіти в Україні та загальноосвітніми тенденціями. Педагогічний колектив НВК «Гімназія №14» успішно реалізує освітні потреби учнів, забезпечує покладені державою на гімназію функції соціокультурного центру для молоді.

Луцький навчально-виховний комплекс «Гімназія №14» – це багатопрофільний навчальний заклад нового типу, який працює над впровадженням нових педагогічних починань через розробку та реалізацію Концепції безперервного навчання і розвитку дітей віком від 3 до 17 років. У структуру навчально-виховного комплексу входять дошкільне відділення, початкова школа, гімназія. Педагогічний колектив має можливість узгоджувати зміст навчальних програм на перехідних етапах (дошкільня – початкова школа; початкова школа – гімназія), визначати кінцеві результати освіти на кожному ступені навчання, проводити діагностику рівня розвитку інтелектуального і творчого потенціалу дітей на перехідних вікових етапах. Педагоги тісно співпрацюють із викладачами Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки і Луцького національного технічного університету, які є керівниками наукових робіт гімназистів.

У закладі створено комфортні умови для ефективної взаємодії вчителів, вихователів, науковців, батьків і дітей в освітньому процесі. Педагогічний колектив втілює власну систему роботи з обдарованими дітьми усіх вікових категорій і досягає високих результатів у розвитку інтелектуальних і творчих здібностей учнів.

Навчальний заклад має багаторічний досвід інноваційної діяльності. Впровадженню нових педагогічних починань через реалізацію Концепції безперервного навчання і розвитку дітей сприяла експериментальна робота вчителів над освітнім проектом «Психолого-педагогічний супровід творчо обдарованих дітей різних вікових категорій», яка тривала протягом 2008-2013рр. У грудні 2009р. було укладено договір про співпрацю НВК «Гімназія №14» з Інститутом обдарованої дитини АПН України. Позитивні зміни, які стали результатом дослідно-експериментальної роботи, засвідчив

моніторинг досягнень учасників навчально-виховного процесу, що констатував значний ріст кількості перемог учнів у інтелектуальних і творчих змаганнях міського, обласного та всеукраїнського рівнів, розвиток творчої активності педагогів, динаміку якісного рівня професійної підготовки вчителів, які здійснюють дослідно-експериментальну роботу, виступають у пресі, беруть участь у різноманітних наукових форумах, діляться досвідом інноваційної діяльності з колегами з навчальних закладів міста, області й України.

Робота над новим освітнім проектом «Розвиток інтелектуально-творчого потенціалу особистості в умовах інноваційного освітнього простору» забезпечить наступність і безперервність дослідно-експериментальної діяльності колективу закладу.

Проект пов'язаний із реалізацією основних положень Закону України «Про освіту», Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти, нових Державних стандартів початкової загальної освіти, базової і повної загальної середньої освіти, державної програми «Вчитель», з основними проблемними питаннями комунального закладу «Луцький навчально-виховний комплекс «Гімназія №14» Луцької міської ради Волинської області».

Проект орієнтований на підвищення ефективності навчально-виховного процесу, спрямований на розробку та впровадження засад і напрямів розбудови творчого компонента пізнавальної діяльності школярів через реалізацію низки практичних заходів.

Актуальність проблеми, напрацювання навчального закладу щодо розвитку творчого потенціалу особистості в сучасних умовах, врахування потреб учнів, батьків зумовили вибір теми дослідно-експериментальної роботи: «Розвиток інтелектуально-творчого потенціалу особистості в умовах інноваційного освітнього середовища».

Об'єкт дослідження: навчально-виховний процес у загальноосвітньому навчальному закладі нового типу.

Предмет дослідження: умови освітнього середовища, які забезпечують розвиток інтелектуальних і творчих здібностей учнів.

Мета дослідження: теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка педагогічних умов створення інноваційного освітнього середовища для розвитку інтелектуально-творчого потенціалу особистості.

Завдання дослідження:

1. Здійснити аналіз психолого-педагогічної літератури з розвитку інтелектуально-творчого потенціалу особистості.
2. Організувати навчально-виховний процес на засадах розвивальної педагогіки, спрямованої на раннє виявлення та найбільш повне розкриття потенціалу особистості, з урахуванням її вікових та психологічних особливостей.
3. Розробити модель інноваційного освітнього середовища для розвитку інтелектуальних і творчих здібностей дітей різних вікових категорій.

4. Визначити умови для забезпечення профільного навчання, індивідуальної освітньої траєкторії розвитку учнів.
5. Підвищити професійну компетентність педагогів щодо використання сучасних ефективних технологій розвитку інтелектуальних і творчих здібностей дітей.
6. Розробити методичні рекомендації щодо розвитку інтелектуально-творчого потенціалу особистості в умовах НВК.

Теоретико-методологічна основа дослідження: філософські та психологічні ідеї й концепції, що розкривають діалектичний зв'язок явищ об'єктивної та суб'єктивної дійсності; принцип вивчення їх у розвитку та перспективі на основі єдності загального, особливого, індивідуального; засади детермінації становлення, розвитку і функціонування особистості.

У дослідженні будуть використані основні положення Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Концепції профільного навчання у старшій школі.

Теоретичною основою дослідження стали наукові праці з проблеми розвитку інтелектуально-творчого потенціалу особистості, авторами яких є Ж.Піаже, Л.Виготський, П.Гальперін, Ю.Гільбух, Л.Занков, В.Давидов, Б.Ельконін, Г.Костюк та ін.

Дослідно-експериментальна діяльність базуватиметься на загальнометодологічних положеннях:

- взаємозумовленість і цілісність явищ об'єктивної дійсності;
- єдність теорії і практики;
- неперервність освіти і взаємозв'язок між освітніми ланками;
- діалектичний взаємозв'язок між навчанням і розвитком;
- самоорганізація педагогічної системи.

База дослідження: комунальний заклад «Луцький навчально-виховний комплекс «Гімназія №14» Луцької міської ради Волинської області» (вул. Черняхівського, 8, м.Луцьк, Волинська область).

Методи дослідження:

- аналіз, узагальнення, систематизація наукової літератури, нормативних документів з проблеми дослідження;
- теоретичний пошук (систематизація, порівняння);
- емпірично-діагностичний (анкетування, опитування, тести);
- прогностичний (моделювання, прогнозування);
- праксиметричний (аналіз передового досвіду);
- констатувальний, формувальний і контрольний види педагогічного експерименту;
- статистична обробка даних, отриманих у процесі дослідно-експериментальної роботи.

Наукова новизна полягає у визначенні та теоретичному обґрунтуванні психолого-педагогічних умов для розвитку особистості учня та розробці критеріїв визначення рівня розвитку його інтелектуального і творчого потенціалу.

Теоретичне і практичне значення дослідження полягає в:

- теоретичному обґрунтуванні моделі інтелектуально-творчого розвитку особистості учня та створенні освітнього середовища для її реалізації;
- методичному забезпеченні процесу вдосконалення освітніх технологій;
- експериментальній перевірці моделі інтелектуально-творчого розвитку особистості учнів;
- розробці методичних рекомендацій щодо розвитку інтелектуально-творчого потенціалу особистості;
- можливості використання результатів і матеріалів дослідження вчителями загальноосвітніх навчальних закладів, гімназій, ліцеїв, керівниками наукових товариств, гуртків і факультативів.

Термін проведення експерименту: вересень 2013р. – травень 2018р.

Етапи досліджень:

I етап (концептуально-діагностичний) – вересень 2013 р. – червень 2014р.

II етап (формувальний) – вересень 2014 р. – червень 2017 р.

III етап (узагальнюючий) – вересень 2017 р. – червень 2018 р.

Автор ініціативи: Кардаш Марія Миколаївна.

Місце роботи: комунальний заклад «Луцький навчально-виховний комплекс «Гімназія №14» Луцької міської ради Волинської області».

Посада: директор.

Кваліфікаційна категорія: вища.

Контактні телефони: 26-35-09, 0502742710

Науковий керівник: Вітюк Валентина Василівна, т.в.о. ректора Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

Наукові консультанти:

Поліхун Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, завідувач відділу підтримки обдарованості та міжнародного співробітництва Інституту обдарованої дитини (м.Київ);

Бабій Микола Федорович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Відповідальні виконавці:

Сіміцька Жанна В'ячеславівна, заступник директора з науково-методичної роботи;

Ведринська Елеонора Петрівна, заступник директора з виховної роботи;

Рудницька Ольга Борисівна, заслужений учитель України, учитель української мови і літератури;

Синя Надія Антонівна, заслужений учитель України, вчитель географії;

Чухілевич Ольга Пилипівна, практичний психолог-методист;

Березюк Наталія Василівна, практичний психолог;

Лисюк Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент СНУ імені Лесі Українки;

Чепрасова Тетяна Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент СНУ імені Лесі Українки.

Фінансове забезпечення. Фінансування дослідно-експериментальної діяльності здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, спеціальних коштів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Директор НВК «Гімназія №14»

М.М. Кардаш